

เล่ม ๑๗ สังกตนิทาย ชั้นธวารวรรค

พระไตรปิฎกเล่มนี้ ส่วนใหญ่ว่าด้วยเรื่องชั้น ๕ คือ

๑. รูป (ธาตุทั้งสี่ประชุมกันเป็นกาย และรูปอาศัย คืออาการอื่น ๆ ที่อาศัยธาตุทั้งสี่ปรากฏขึ้น เช่น ตา หู จมูก เป็นต้น)^๑
๒. เวทนา (ความรู้สึกอารมณ์เป็นสุข เป็นทุกข์ และมีใช้ทุกข์มิใช่สุข ซึ่งเกิดจากสัมผัส ๖ มีสัมผัสทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ)
๓. สัญญา (ความจำได้หมายรู้ เช่น จำรูป จำเสียง เป็นต้น)
๔. สังขาร (ความคิดหรือเจตนาที่เป็นไปในรูป เสียง เป็นต้น)
๕. วิญญาณ (ความรู้สึกแจ้งอารมณ์ หมายถึงรู้สึกว่าจะเห็นรูป ฟังเสียง เป็นต้น)

พระไตรปิฎกเล่มนี้ รวมทั้งหมดมี ๑๓ สังกตต์ คือ

๑. **ชั้นสังยกตต์** ประมวลเรื่องชั้น กล่าวถึงชั้น ๕ พร้อมทั้งรายละเอียดต่าง ๆ
๒. **รารสังยกตต์** ประมวลเรื่องพระราชา พระผู้มีพระภาคทรงแสดงธรรมสั่งสอน พระราชาผู้เดิมเป็นพราหมณ์ ภายหลังมาบวชในพระพุทธศาสนา ท่านเป็นผู้ว่าง่าย รับฟังโอวาทด้วยความเคารพ
๓. **ทิกฺขุสังยกตต์** ประมวลเรื่องทิกฺขุ คือความคิดเห็นที่เนื่องด้วยชั้น ๕
๔. **โอกกันตสังยกตต์** ประมวลเรื่องข้ามพ้นภูมิชั้นต่ำหรือภูมิบุญชุน
๕. **อุปปาทสังยกตต์** ประมวลเรื่องความเกิดขึ้น แห่งตา หู เป็นต้น เท่ากับเป็นความเกิดขึ้นแห่งทุกข์
๖. **กิลลสังยกตต์** ประมวลเรื่องกิลล คือความชั่วภายในจิตใจที่เข้าใจให้เศร้าหมอง
๗. **สาริปุตตสังยกตต์** ประมวลเรื่องพระสาริปุตฺร
๘. **นาคสังยกตต์** ประมวลเรื่องนาค คือสัตว์ประเภทงู
๙. **สฺปนณสังยกตต์** ประมวลเรื่องครุฑ คือสัตว์ประเภทนก
๑๐. **คินทพพกายสังยกตต์** ประมวลเรื่องเทพพวกคนธรรพ์ คือ เทพที่สิงอยู่ ณ กลิ่นแห่งรากไม้ แก่นไม้ กะพี้ไม้ เปลือกไม้ สะเก็ดไม้ ใบไม้ ดอกไม้ ผลไม้ รสไม้ กลิ่นไม้

^๑ รูปเกิดขึ้นเพราะอาหาร ถัดบอาหาร รูปก็ดับ คำอธิบายตอนนี้ปรากฏในเล่ม ๑๖ หน้า ๗๒ ถึง ๗๕

๑๑. **วลาหกสังยุตต์** ประมวลเรื่องวลาหกคือเมฆ คือเมฆหนาว เมฆร้อน เมฆหมอก เมฆลม และเมฆฝน
๑๒. **วัจฉโคตตสังยุตต์** ประมวลเรื่องวัจฉโคตตปริพพาชก (ควรดูข้อความหน้า ๖๒๔ - ๖๒๗ ประกอบด้วย)
๑๓. **สมาริสังยุตต์** ประมวลเรื่องสมาริ คือการทำใจให้ตั้งมั่น

จบความย่อแห่งพระไตรปิฎก เล่ม ๑๗

มูลนิธิพระไตรปิฎกเพื่อประชาชน
เอกสารเพื่อการอ่านทำนอง
ท่ามกลางไปจัดพิมพ์เพื่อการค้า และแสวงหากำไรใดๆ